

ประกาศจับตารอยเลื่อนในพม่า เดือน สุดอันตราย “เชือน” มีสิทธิพัง

โดย ผู้จัดการออนไลน์ 25 กรกฎาคม 2548

นักธรณีวิทยาประกาศ
จับตารอยเลื่อน “สะแกง” ใน
พม่า เผยเป็นจุดเสี่ยงและเป็น
อันตรายต่อประเทศไทยอย่าง
มาก ฟันธงถึงเวลาที่จะต้อง
ยอมรับความจริงเรื่อง
“เชือน” ที่มีสิทธิพังได้แล้ว
พร้อมร้องขอข้อมูลแผนที่
ภูมิศาสตร์ใต้ทะเลใกล้ชายฝั่ง
อันดามันจากกรมอุทกศาสตร์
ด่วน หลังเคยขอไปหลายครั้ง
แต่ไม่ได้รับการตอบสนอง ทำให้
ไม่มีข้อมูลอยู่ในมือและไม่สามารถ
วิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิด
“สึนามิท้องถิ่น” ที่
รุนแรงได้ ระบุการเกิด
แผ่นดินไหวหลัง 26 ธ.ค.
2547 หลายพันครั้งเป็นเรื่อง
ดี เพราะเป็นระดับเล็กๆ และ
เป็นการปลดปล่อยพลังงาน
สะสมให้ออกมา ด้าน " ดร.
เป็นหนึ่งใน " เผยนี้ไม่ใช่ครั้งสุดท้ายและในรอบ 1-2 ปีนี้คงจะเกิดอีก
หลายครั้ง เรียกร้องให้รัฐบาลทำระบบเตือนภัยให้สมบูรณ์กว่านี้
โดยเฉพาะเครื่องมือวัดระดับน้ำทะเลที่จะทำให้ทราบข้อมูลเรื่องสึนามิ
ได้ชัดเจนขึ้น

รศ.ปัญญา จารุศิริ หัวหน้าหน่วยปฏิบัติการวิจัยธรณีวิทยาแผ่นดินไหว
และธรณีแปรสัณฐาน คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปิดเผยว่า
การประกาศเตือนภัยเรื่องการเกิดสึนามิหลังแผ่นดินไหวขนาด 7.2 ริคเตอร์ที่
หมู่เกาะอันดามันและนิโคบาร์เมื่อคืนที่ผ่านมา (24 ก.ค.) เป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้ว
แม้ในอดีตที่ผ่านมาเครื่องมือวัดแผ่นดินไหวที่อยู่ในแถบประเทศอินโดนีเซีย
อินเดียและไทยจะเคยตรวจจับว่าเคยเกิดแผ่นดินไหวขนาด 7.5 ริคเตอร์ใน
บริเวณดังกล่าวและไม่ทำให้เกิดสึนามิก็คตาม เพราะสึนามินั้นสามารถเกิดได้
หลากหลายรูปแบบ

ที่สำคัญคือบริเวณหมู่เกาะอันดามันและนิโคบาร์นั้นอยู่ไม่ห่างจากประเทศไทย โดยเฉพาะเกาะภูเก็ต ซึ่งถ้าหากเกิดสึนามิขึ้นมาจะได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก

“ผมเฝ้าดูข้อมูลหลังจากเกิดแผ่นดินไหวที่นิโคบาร์ ก็พบว่าไม่มีรายงานความเสียหายเกิดขึ้นบริเวณใกล้เคียง กับเกาะ ก็วิเคราะห์ว่าโอกาสเกิดสึนามิในประเทศไทยคงไม่มี สรุปก็คือเป็นแผ่นดินไหวที่ไม่รุนแรง แต่ขณะเดียวกันก็มีคนบอกว่ามีคลื่นสูงประมาณ 4 เมตรเข้ามา ซึ่งผมเองก็ไม่แน่ใจว่าเป็นคลื่นที่เกิดจากมรสุมหรืออะไรกันแน่ ไม่แน่ใจว่ามีหลักฐานชัดเจนหรือเปล่า ถ้าจะเอาให้แน่นอนยากกว่าเป็นสึนามิหรือเปล่านั้นก็ต้องตรวจอย่างดาวเทียมที่ชื่อว่า ฮิโคнос ซึ่งสามารถตรวจจับได้ ทั้งนี้ทั้งนั้นผมเห็นว่าเป็นจุดที่ดีที่เราได้ประกาศเตือนไว้ก่อน”

สำหรับการแก้ปัญหาในระยะยาวนั้น จะต้องมีการนำเครื่องมือวัดระดับน้ำไปติดตั้งใกล้ๆ กับหมู่เกาะอันดามันและนิโคบาร์ของอินเดีย เพราะเป็นจุดที่อาจเกิดแผ่นดินไหวและทำให้เกิดสึนามิได้ ซึ่งเป็นเรื่องของรัฐบาลไทยที่จะต้องไปขอความร่วมมือกับรัฐบาลอินเดีย

“ทฤษฎีของผมก็คือเมื่อเกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่แล้ว จากนั้นก็จะเกิดขนาดเล็กๆ ตามมา ซึ่งไม่ใช่เรื่องที่น่ากลัวอะไร เพราะเหมือนเป็นการปลดปล่อยพลังออกมา ดีกว่าอยู่เฉยๆ เจ็บๆ ไม่มีปีไม่มีขลุ่ยแล้วเกิดขึ้นมาอย่างนั้นอันตราย แล้วการเกิดแผ่นดินไหวเล็กๆ ก็เป็นเรื่องที่ดี จะเกิดสักพันครั้งหมื่นครั้งก็ไม่เป็นไร ผมอยากให้เกิดเรื่อยๆ ด้วยซ้ำไป ยิ่งมากยิ่งดี เพราะเป็นสัญญาณว่าจะไม่เกิดขนาดใหญ่”

“ผมยังสนับสนุนให้มีระบบการเตือนภัย เตือนดีกว่าตาย ถ้าตายคนโทษรัฐบาล แต่ระบบการเตือนภัยจะต้องมีความชัดเจน คือถ้าเกิดแผ่นดินไหวที่ไหนที่อันตรายต่อไป เช่นที่เกาะนิโคบาร์ ก็ต้องออกประกาศเตือนว่าขณะนี้เกิดแผ่นดินไหวแล้วนะ ขนาดความแรงเท่านี้เท่านี้ จากนั้นก็ให้ประชาชนคอยติดตามข่าวสารและการวิเคราะห์ของหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างใกล้ชิด ว่าหลังจากเกิดแล้วจะมีผลกระทบอะไรตามมา มีโอกาสจะเกิดสึนามิหรือไม่อย่างไร”

รศ.ปัญญา กล่าวต่อว่า จุดสำคัญของไทยที่ทางนักธรณีวิทยาอยากได้ข้อมูลค่อนข้างมากก็คือ **“แผนที่ภูมิประเทศใต้ทะเลบริเวณใกล้ๆ กับ ชายฝั่งอันดามัน”** ซึ่งขณะนี้ไม่มีข้อมูลอยู่ในมือ จึงทำให้ไม่รู้ว่าแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางธรณีวิทยาอะไรหรือไม่ เพราะถ้าเกิดผลกระทบและทำให้เกิดแผ่นดินไหวถล่มในทะเลใกล้ๆ กับชายฝั่งอันดามัน จะมีโอกาสเกิดสึนามิ ที่เรียกว่า **“สึนามิท้องถิ่น”** ได้

ทั้งนี้ หน่วยงานที่มีข้อมูลดังกล่าวอยู่ในมือก็คือกรมอุทกศาสตร์

กองทัพเรือ ซึ่งที่ผ่านมาเคยขอข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้มาหลายครั้งแล้ว แต่ก็ยังไม่เคยได้รับความร่วมมือแต่อย่างใด ดังนั้น จึงอยากขอความกรุณาจากทางกองทัพเรือให้ช่วยส่งข้อมูลมาให้อด้วย

สุดท้าย รศ.ปัญญาให้ข้อมูลเตือนภัยที่สำคัญด้วยว่า จากเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่เกิดขึ้น จะเห็นได้ว่าจุดที่เกิดเริ่มไล่จากทางใต้ขึ้นมาเรื่อยๆ คือจากตอนกลางๆ ของเกาะสุมาตรา ก็เริ่มขึ้นมาตอนบนของเกาะสุมาตรา และไล่ไปที่หมู่เกาะอันดามันและนิโคบาร์

ดังนั้น นับจากนี้เป็นต้นไป นักธรณีวิทยาหรือผู้ที่ติดตามแผ่นดินไหวจะต้องจับตาจุดที่จะเกิดต่อไป นั่นก็คือบริเวณ**รอยเลื่อนสะแกง (Sakaing Fault) ที่อยู่ในพม่า** เพราะมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นได้ค่อนข้างมากและเป็นจุดที่อยู่ใกล้กับประเทศไทย ซึ่งนั่นหมายความว่าโอกาสที่จะเกิดอันตรายจะยิ่งสูงตามไปด้วย

"เชื่อนต้องระวัง ต้องทำอะไรสักอย่าง บอกให้ประชาชนรู้ ผมก็เป็นไม่ว่าไม่เมากับเขามานาน คนที่รับผิดชอบคงคิดว่ากันได้ แต่นั่นไม่เพียงพอ ต้องทำอะไรมากกว่านั้น ผมกลัวน้ำในเขื่อนจะรอกออกมา ชาวบ้านแย เพราะรอยเลื่อนสะแกงเป็นรอยเลื่อนที่น่ากลัว สะแกงอยู่ตรงกลางของพม่า พาดผ่านเหนือใต้เลย เคยถล่มมาแล้ว พม่าต้องย้ายเมืองหลวงก็เพราะรอยเลื่อนนี้มาแล้ว"

ด้าน **ดร.เป็นหนึ่ง วาณิชชัย** ผู้เชี่ยวชาญด้านแผ่นดินไหวจากสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) กล่าวแสดงความเห็นว่า การเกิดแผ่นดินไหวที่หมู่เกาะอันดามันและนิโคบาร์เมื่อคืนที่ผ่านมาจะเป็นอาฟเตอร์ช็อกจากเหตุการณ์ 26 ธ.ค.2547 ที่ผ่านมา และในช่วง 1-2 ปีนับจากนี้ก็คงเกิดเหตุการณ์ทำนองนี้อีกหลายครั้ง ครึ่งนี้ไม่ใช่ครั้งสุดท้ายแน่นอน ทั้งนี้ประเด็นที่สำคัญที่สุดก็คือจะต้องเร่งระบบเตือนภัยให้สมบูรณ์กว่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตั้งเครื่องวัดระดับน้ำทะเลเพื่อยืนยันถึงการเกิดสึนามิ

"ศูนย์เตือนภัยฯ ลำบากใจเหมือนกัน เพราะ 7 ริกเตอร์ดันๆ ในบางพื้นที่ก็ทำให้เกิดสึนามิย่อยๆ ทำให้เกิดสึนามิท้องถิ่นได้เหมือนกัน ดังนั้นก็ต้องเตือนเอาไว้ก่อนเพื่อความปลอดภัยเนื่องจากข้อมูลจำกัด แต่สิ่งที่ผมเป็นห่วงก็คือจะเกิดแผ่นดินไหวในลักษณะนี้อีกหลายครั้ง ถ้าเตือนแล้วไม่มาก็จะยุ่ง เพราะอาจส่งผลทำให้มีคนไม่เชื่อได้ ซึ่งเมื่อไม่เชื่อก็หมายความว่าไม่หนี และถ้าเกิดสึนามิจริงๆ ก็คงจะเป็นเรื่องเป็นราวขึ้นมาอีก แต่ถ้าเรามีระบบที่สมบูรณ์ พอเกิดแผ่นดินไหวเราก็จะเตือนทันทีว่าขณะนี้เกิดแผ่นดินไหวแล้วนะ ให้ทุกคนเตรียมพร้อมและคอยฟังข่าว แต่ยังไม่ต้องอพยพ จากนั้นให้รอฟังเจ้าหน้าที่มอนิเตอร์ข้อมูลให้ชัดเจนว่าจะเกิดสึนามิตามมาหรือไม่ "

ทั้งนี้ โอกาสที่จะเกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ก็มี เพราะรอยเลื่อนหรือรอยต่อระหว่างเปลือกโลกตั้งแต่หมู่เกาะอันดามันและนิโคบาร์ไล่ขึ้นเหนือไปถึงพม่าเป็นแนวที่ยังไม่ได้ไถลมากนัก พลังงานยังคงสะสมตัวอยู่ อาจจะเกิดปัญหาได้

ถ้าขนาด 6-7 ริกเตอร์ไม่เป็นไร ถ้าเป็น 8-9 ริกเตอร์ก็จะยุ่ง

ดร.เป็นหนึ่งในให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า สำหรับรอยเลื่อนสะแกงนั้นเป็นรอยเลื่อนที่ไม่ใหญ่ ที่ผ่านมาก่อเกิดแผ่นดินไหวบนบกใหญ่สุดก็ 8 ริกเตอร์ที่เมืองมัททะเลย์ของพม่า ในทะเลก็แค่ 6 ริกเตอร์ แต่ปัญหาก็คือเป็นจุดที่อยู่ใกล้กับไทยค่อนข้างมาก ถ้าเกิดและทำให้ภูเขาได้นำถล่ม เกิดแผ่นดินเลื่อนได้นำก็อาจจะเกิดสึนามิได้ เพราะฉะนั้นต้องระวังให้มาก โดยเฉพาะบรรดาเขื่อนที่อยู่ในรอยเลื่อนใกล้เคียงเพราะทำให้แตกได้ ซึ่งที่ผ่านมาก็ยังไม่เห็นหน่วยงานที่รับผิดชอบได้ตระเตรียมการเกี่ยวกับเรื่องนี้เท่าใดนัก